

KOV rahanduse töörühma protokoll

31.05.2023

Algus 14:00

Lõpp 16:00

Koosoleku juhataja: Sulev Liivik - Rahandusministeerium

Töörühma liikmed: Andrus Jõgi, Lemmi Oro, Kairit Eha – Rahandusministeerium, Randar Lohu – Saku Vallavalitsus, Angelika Kallakmaa-Kapsta, Silver Tamm – Tallinna Linnavalitsus, Aime Roosioja – Järva Vallavalitsus, Andres Laisk – Saue Vallavalitsus.

Kutsutud: Evelyn Liivamägi, Kersti Sannik, Kaie Kungas – Rahandusministeerium, Riita Parksepp – Maksu- ja Tolliamet, Jan Trei ja Toomas Johanson – Eesti Linnade ja Valdade Liit,

Päevakord:

1. KOV tulubaasi ümberkorraldus (tulumaks, maamaks, kohalikud maksud, tasandusfond jne)
2. ELVL ettepanekud läbirääkimisteks ja valitsuskomisjoni seisukohad
3. Riigieelarve seaduses KOV finantseerimise osa muudatused
4. Muud

Päevakorrapunkt nr 1

Rahandusministeerium tutvustas 2024. a plaanitavat tulumaksu muudatust. KOVidele laekuvat üldistelt tuludelt laekuvat protsenti vähendatakse 12,06-lt 11,89-le. Pensionituludelt laekuvat protsendi suurendatakse 1,88-lt 2,5-le. Tulumaksu arvelt suurendatakse tasandusfondi mahu suurendamine 8,3 mln. Tulumaksuseaduse muutmise eelnõu valmistati ette kiirkorras ja korralikku kooskõlastusringi ei olnud võimalik teha. Eelnõu on koosoleku toimumise ajal Riigikogule esitatud.

ELVL esindajad ei kiitnud heaks kavandatavaid muudatusi, kritiseerid mõju analüüsi puudumist ja taunisid kiirkorras kooskõlastusringi. Andres Laisk esitas Saue näite mõjude kohta. Saue valla eelarve tulem, mis üldse annab hetkel võimaluse mingeid investeeringuid teostada, on suurusjärgus 6 miljonit eurot. Kui sellest eemaldada näiteks kaks miljonit, siis moodustab see 33 % meie pikaajalisest pingutusest tulemit üldise kulu kasvu taustal sellel tasemel hoida. Reaalsus võib viimase aasta kulude kasvu põhjal kujuneda veel drastilisemaks, ja selline suurusjärg võib moodustada poole meie tulemist. Kuna paratamatult peame laenuga oma tegevust võimendama ja sõltume piirmäärdest, siis 2 miljonit tulemist tähendab 12 miljonit investeerimisvõimekusest (tulenevalt seadusest) See on kool või kaks lasteaeda. See on nelja aasta teede investeeringud. 2 miljoni täiendavalt ära võtmine tähendaks seda, et me reaalselt ei kata enam aasta baasil ära jooksvat amortisatsiooni. Valla majandusaasta aruandest on näha, et trend on ilma igasuguste muudatusteta tugevalt negatiivne ja ma ei saa ütelda, et meie majandamisepõhimõtted kuidagi muutunud oleksid või oleks kuidagi ekspansiivselt organisatsiooni paisutatud põhjendamatult.

Rahandusministeerium tutvustas 2025. a vaates tulubaasi ümberkorralduse mõtteid. See puudutab tulumaksu ümberjaotust suurema regionaalsema tasakaalustatuse saavutamiseks, mis tähendab pensionitelt laekuva tulumaksu osa suurendamist ja muudel tuludelt tulumaksu osa vähendamist; juriidilise isiku tulumaksust töökohtade järgi raha jaotamise kaalumist; maamaksu autonoomia suurendamist; looduskaitsealadest tingitud maamaksu vähenemise hüvitamist, linnatänavate koristamise koormise asemel maamaksu tõstmise võimalust, uute kohalike maksude kehtestamise võimaluse andmist, tasandusfondi valemi muutmist, toetusfondi rahade tulubaasi andmist, koolikoha arvlemisele amortisatsiooni komponendi lisamist. Rahandusministeeriumi sõnutsi on kõik ideed ja ettepanekud teretulnud. (Vt lisatud slaidid)

ELVL esindajad rõhutasid põhjalike mõjuanalüüside tegemise ja kõikide teemade põhjaliku läbiarutamise vajalikkust.

Lepiti kokku, et ELVL esitab omad ettepanekud 18.08. Rahandusministeeriumile.

Päevakorrapunktid nr 2 ja 3

Kuna koosolekuks kavandatud aeg sai otsa, otsustati mitte arutada ELVL ettepanekuid läbirääkimisteks ja KOV finantseerimise osa muudatusi riigieelarve seaduse eelnõus (Vt protokollile lisatud dokumendid).

Lepiti kokku, et Rahandusministeerium esitab kirjalikult valitsuskomisjoni seiskohad ELVL läbirääkimiste ettepanekutele ja ELVL esitab 18.08 seisukohad riigieelarve seaduse kavandatavatele muudatustele.

Protokollija: Sulev Liivik